

SLOVENSKI NAROD

Znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič á 2 D, do 100 vrst D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Po plebiscitu v Nemčiji

Nemška državna ustava predvideva pod gotovimi pogoji možnost ljudskega glasovanja o zakonskih predlogih, ki jih parlament noče sprejeti. Ljudsko glasovanje pa je izredno komplicirano in zelo oteženo, tako da se je v celih sedmih letih, kar je po ustavi omogočeno, vršilo v nedeljo šele prvič. Zato je bilo zanimanje zanj tem večje.

Šlo je pri ljudskem glasovanju za vprašanje razlastitve bivših nemških vladarskih rodbin, ki zahtevajo za svoja v Nemčiji se nahajajoča posestva horendne odškodnine. — Desničarske stranke njihove zahteve seveda podpirajo, levičarske stranke so jih ravno tako, umevno odločno odklonile in socialisti in komunisti so nastopili z ekstremno zahtevo, da se vse premoženje bivših knezov konfiscira brez odškodnine. Vlada, ki jo sestavljajo zmerne stranke sredine, je hotela ubrati srednjo pot in je predložila parlamentu zakon, ki predvideva nekaj kompromis. Knezi naj dobijo, primerno odškodnino, ki jo določijo posebno razsodišče od slučaja do slučaja z ozirom na sedanje premoženjsko stanje dotične knežje rodbine in z ozirom na finančne zmožnosti dežele, katere vladar je bil pred prevratom dotični knez in ki mora sedaj to odškodnino plačati.

Proti temu vladnemu načrtu so bili tako monarhistični nacionalci kakor tudi komunisti in socialisti. Ker vlada v parlamentu nima stalne večine, je obsedela med dvema stoloma in s svojim kompromisom propadla. Ravnotako pa so seveda propadli tudi komunisti in socialisti s svojim predlogom o brezodškodninski razlastitvi bivših knezov in tako je ta predlog naposled prišel na ljudsko glasovanje.

Izid glasovanja je znan in ni prinesel presenečenja. Ravno v tem pa je njegov pomen. Pokazal je namreč, da nemški narod odklona ekstremnosti in se hoče dati voditi od pameti in razsodnosti. Ogromno število glasov, ki ga je dobil socialistično-komunistični predlog pa je obenem resen moment za desničarje in monarhiste, ki so sedaj lahko videli, kako prazno je njihovo upanje na prevrat. Poleg teh 15 milijonov, ki so tako zamrzili bivše nemške dinastije, da jim za njihovo privatno premoženje nočejo dati niti vinarja odškodnine, je namreč še mnogo, mnogo milijonov takih, ki so sicer pripravljene pristati na primerno odškodnino, ki pa so drugače tudi temeljito obračunali z monarhizmom. Plebiscit je bil zato najlepša in največja manifestacija nove republikanske Nemčije, pojav, ki ga mora z zadovoljstvom beležiti vsa miroljubna Evropa.

Poincare odklonil finančni portfelj

V vladu stopi kot justični minister

— Pariz, 22. junija. Včeraj popoldne je Briand nadaljeval svoje razgovore s Poincarejem radi prevzema finančnega portfelja. Pogajanje po ostala brezuspešna, ker je Poincare po eni verziji zahteval predalekosežna diktatorska polnomočja, po drugi verziji pa odklonil finančni portfelj, ker bi moral glasovati proti ratifikaciji pogodbe o poravnavi francoskih dolgov Ameriki, proti kateri se je bil svojčas javno izrekel. Poincare je pripravljen prevzeti justični portfelj, s čimer dobi primeren vpliv na razmere v Elzas - Lotringenu.

Diktatorska oblast poljskega predsednika

Zakon o izrednih polnomočjih državnega predsednika. Pravica veča, razpusta in zakonodaje.

— Varšava, 22. junija. Ministrski svet je odobril načrt zakona, s katerim se izpopolnjuje ustava iz leta 1921. Redno zasedanje obeh zbornic, parlamenta in senata, naj traja vsakokrat štiri mesece. Ako skupščina v tej dobi ne odobri državnega proračuna, ima predsednik republike pravico proglasiti ga z dekretom z zakonsko veljavo. Predsednik republike razpušča nadalje na predlog ministrskega sveta obe skupščini. Proti zakonom, ki jih parlament odobri, ima pravico veča. Šele v slučaju, ako parlament dvakrat zaporedoma in brez izpremembe odobri zakon, jih mora predsednik republike potrditi in proglasiti. V dobi, ko je parlament razpuščen ali med poedinimi zasedanji, izdaja predsednik republike dekrete z veljavnostjo zakona.

Napoved novih političnih viharjev

Trgovinska pogodba z Abanijo. — Ninčičev referat kralju. — Senzacionalen članek „Politike“. — Napeto pričakovanje jutrišnje seje Narodne skupščine.

— Beograd, 22. junija. Tudi danes traja v prestolici politično zatišje, ki je nastopilo zadnje dni. Ministrski predsednik Uzunović se še ni vrnil v Beograd; prijatelji ga pričakujejo šele za zvečer. V predsedništvu vlade in v Narodni skupščini ni bilo nobenih dogodkov. V političnih krogih je zavladal velik interes za jutrišnjo sejo Narodne skupščine, na kateri pride v razpravo člen 234. čim. zakona (stalnost — nestalnost državnega uradništva).

Dr. Ninčič se je takoj po povratku v Beograd sestel s prijatelji na posvet. V svojem kabinetu je delj časa konferiral z notranjim ministrom Maksimovićem in dr. Srškićem. Zunanji minister dr. Ninčič je sprejel z veseljem člane albanske delegacije. Konvencije in trgovinska pogodba z Abanijo bo podpisana jutri. Tozadnje listine podpisajo od naše strani zunanji minister dr. Ninčič, v imenu albanske vlade pa prvi delegat Tutulani.

Dr. Ninčič se trudi, da sprejme beogradske in nettunske konvencije Narodna skupščina še pred zaključkom pomladanskega zasedanja. Včeraj je bil sprejet v avdijenci od Nj. Vel. kralja, kateremu je poročal o politični situaciji ter referiral o konferenci na Bledu, kakor tudi o rezultatih svojih potovanj v Zenevo in Pariz. Dr. Ninčič je vladarja podrobno informiral o beogradske in nettunske konvencijah, naglašajoč, kako obzirno so se ta vprašanja reševala detaljno na sejah ministrskega sveta. Zunanji minister doktor Ninčič je obvestil predsednika Narodne skupščine dr. Trifkovića, da poda Narodni skupščini čim pristopi k razpravi konvencij z Italijo, obsežen eks-pozé.

V smislu sklepov konference Male antante bo dr. Ninčič v najkrajšem času pristopil k rešitvi preostalih vprašanj z Madžarsko in Bolgarsko. Glede balkanskega pakta je sklenjeno, da predlaga naša vlada njegova takojšnja ustanovitve, čim izpolnijo zainteresirane vlade svoje obveze napram naši državi.

Veliko senzacija je vzbudil v političnih krogih članek današnje „Politike“ na uvodnem mestu, ki ga je napisal ugleden radikalni prvak, dolgoletni minister in poslanec, pod naslovom „Pred važnimi dogodki v narodno-radikalni stranki“.

Važne spremembe v ministrstvu saobračaja

— Beograd, 22. junija. Minister saobračaja dr. Vasa Jovanović je predložil kralju velik ukaz na podpis, s katerim je premeščenih mnogo višjih uradnikov v prometni službi. Umirovljena sta direktor subotiske direkcije Matić in direktor zagrebške železniške direkcije Jovanović, nadalje je reaktiviranih nad 100 uradnikov, ki so bili za časa Obznane odpušteni iz državne službe.

Nova radikalna skupina?

Fuzija med Ljubo Jovanovićem in Nastom Petrovićem

— Beograd, 22. junija. Danes so se prvi skupine Ljube Jovanovića in skupine Nastasa Petrovića sestali na konferenci, na kateri so razpravljali, ali naj z obeh skupin ustanove »Grupa nezavisnih radikalov«. Ravno tako so se razgovarjali tudi o možnosti skupnih kandidatskih listin v predstoječih občinskih volitvah. Inicijativo za komerenco je dal Nastas Petrović. Pristaši Ljube Jovanovića so izjavili, da je treba pred tako važnimi sklepi temeljito proučiti situacijo.

Turško-bolgarski odnošaji

— Pariz, 22. junija. »Le Temps« objavila informacije iz Sofije o pogodbi prijateljstva med Turčijo in Bolgarsko, ki je bila podpisana 18. oktobra 1925 in ki je sedaj ratificirana od strani bolgarskega sobranja in skupščine v Angori. Pogodba je rezultat napornih pogajanj, ki se izza leta 1925. Pogodba odstavlja z dnevnega reda vsa sporna vprašanja med obema državama in omogoča, da se obnove normalni diplomatski odnošaji. Rešeno je nadalje vprašanje določanja statuta za bolgarske in turške manjšine, kakor tudi likvidacija lastnih beguncev. Bolgarska in Turška se obvezujeta, da bosta varovali ključvle o manjšinah, ki se nahajajo v neuiliški in lausanski pogodbi o miru. Težje je bilo re-

šiti vprašanje lastnine beguncev. Pogodeno je bilo, da pripadajo zemljišča, ki so jih zapustili bolgarski in turški begunci, bolgarski in turški državi. Prevzemajoč to načelo, je storiła Bolgarska veliko žrtve, ker je število bolgarskih beguncev mnogo večje kakor število turških podanikov, ki so svobodno zapustili bolgarski teritorij.

Ali Bolgarska žanje še druge koristi iz novega stanja. Turčija daje s tem prvič bolgarskim podnikom pravico, da se nastanejo na turškem teritoriju in da se bavijo s trgovino in industrijskimi podjetji. Trgovinska pogodba odpira nova tržišča bolgarski trgovini. Končno omogoča pogodba priprave za zaključek arbitražnega pakta, ki naj poveča varnost obeh držav in podpira mirovno stanje na bližnjem Vzhodu.

— Atene, 22. junija. Minister zunanjih poslov je izročil dopisnikom inozemskih listov izjavo, v kateri trdi, da še ni bilo pogajanj med Grčijo in Jugoslavijo, marveč da so se vodile samo enostavne konverzacije o nekkih vprašanih splošne prirede, da se na ta način definitivno pripravi teren za službeno pogajanje. Gre za to, da se spravi v soglasje absolutno spoštovanje grške suverenitete z željo grške vlade, da omogoči v duhu skrajne popustljivosti prijateljski državi olajšave za realne potrebe njene trgovine. V smislu tega stališča predlaga Grčija, naj se zgradi še ena proga Gjevelgija — Solun. Ali ta druga proga ne bi mnogo koristila, ako se ne bi podaljšala na jugoslovanski teritorij po možnosti do Beograda.

— Beograd, 21. junija. Vlada bo pristopila v najkrajšem času k sestavi načrta za likvidacijo in pravno-gmotno zaščito članov bivše črnogorske kraljevske obitelji, kar je tudi posebna želja našega kralja, ki želi, da se čim prej povoljno reši. Dr. Srškić bo te dni predložil načrt kralju, nato pa ministrskemu svetu. Čim ministrski svet sprejme načrt tega zakona, bo izročil Narodni skupščini.

Solunska železnica

— Atene, 22. junija. Minister zunanjih poslov je izročil dopisnikom inozemskih listov izjavo, v kateri trdi, da še ni bilo pogajanj med Grčijo in Jugoslavijo, marveč da so se vodile samo enostavne konverzacije o nekkih vprašanih splošne prirede, da se na ta način definitivno pripravi teren za službeno pogajanje. Gre za to, da se spravi v soglasje absolutno spoštovanje grške suverenitete z željo grške vlade, da omogoči v duhu skrajne popustljivosti prijateljski državi olajšave za realne potrebe njene trgovine. V smislu tega stališča predlaga Grčija, naj se zgradi še ena proga Gjevelgija — Solun. Ali ta druga proga ne bi mnogo koristila, ako se ne bi podaljšala na jugoslovanski teritorij po možnosti do Beograda.

LIKVIDACIJA ČRNOGORSKE DINASTIJE

— Beograd, 21. junija. Vlada bo pristopila v najkrajšem času k sestavi načrta za likvidacijo in pravno-gmotno zaščito članov bivše črnogorske kraljevske obitelji, kar je tudi posebna želja našega kralja, ki želi, da se čim prej povoljno reši. Dr. Srškić bo te dni predložil načrt kralju, nato pa ministrskemu svetu. Čim ministrski svet sprejme načrt tega zakona, bo izročil Narodni skupščini.

Italijanski fašizem proti Mali antanti

Zanimivi italijanski komentarji o blejski konferenci. — Ostri napadi na dr. Beneša. — Italijanske razdiralne tendence.

— Rim, 22. junija. — Blejska konferenca Male antante je zadovoljila rimske kroge, ker se je na njej pokazala očitna prijazna smer napram Italiji. Ako pade dr. Beneš, ki je moral naglo odpotovati v Prago, tedaj Italija ne bo obžalovala tega dogodka. Beneš se je sicer vedno odlikoval z radodarnimi formalnimi prijateljskimi zagotovili za Italijo, kot navdušen pristaš demokracije pa je povsod in napram vsakomur priznaval svoje antipatije za fašizem, Mitilneu in Ninčič, ki sta na Bledu potisnila dr. Beneša v ozadje (?), sta dala Mali antanti nov značaj odkritosrčnega prijateljstva z Italijo, to je z državo, ki si je znala na Balkanu in v Srednji Evropi brez nasilja zgolj s svojo korektnostjo in pravico ljubeznosti pridobiti primerno in zasluženo vodilno mesto.

V diplomatskih krogih se doznava, da obišče septembra meseca dr. Beneš Rim.

Glasilo fašistovskih strokovnih organizacij »Lavoro d'Italia«, odreka v komentarju o blejski konferenci vsako pozitivno delo Mali antanti. Ta da je razkrojena kljub temu, da poizkušajo markirati njeno zunanjo sklenjenost. Fašistovski glasilo napada dr. Beneša,

ki da ga je Mussolini s prijateljsko pogodbo z Jugoslavijo leta 1924, potisnil v ozadje. S prijateljsko pogodbo z Jugoslavijo je Mussolini preprečil ustanovitve protitalijanskega in protinemškega bloka v Srednji Evropi, ki sta ga zamislila dr. Beneš in Poincaré. List trdi končno, da fašizem ignorira Malo antanto kot celoto, da pa sklepa z državami Male antante prav rad posebne pogodbe. Pogodbam z Jugoslavijo, in Čehoslovaško bodo v kratkem sledile pogodbe z Rumunijo.

ITALIJANSKI FAŠISTI PROTI ČEHOSLOVAŠKI

— Rim, 22. junija. Radi pogostih napadov čeških politikov na fašistovski režim v Italiji in predsednika Mussolinija nameravajo fašisti odgovoriti z istimi merami. Te dni bodo organizirali v vseh važnejših fašistovskih centrih demonstracije proti češki socijalizem. Fašistovski časopisje piše odkrito, da so postali odnošaji med obema državama radi teh dogodkov nejasni, ker so prepričani, da tolerirajo protifašistovski kampanjo vladni čehoslovaški krogi. Listi namigujejo, naj odgovori Italija na ta izzivanja s tem, da začne podpirati stranke, ki so nasprotne današnjemu režimu na Čehoslovaškem.

POVRATEK STEPANA RADIČA V ZAGREB

— Zagreb, 22. junija. Danes ob 7. zjutraj je prispel v Zagreb s splitskim bratovlalom Stepan Radič s soprogo. Spremlja ga državni podtajnik v prometnem ministrstvu ing. Košutić. Stepan Radič je odklonil novinarjem vsako izjavo.

DEMONSTRACIJE SREDNJEŠOLCEV NA DUNAJU

— Dunaj, 22. junija. Več sto socijalno-demokratskih srednješolcev je priredilo demonstracijo proti klerikalizaciji šole. Zveza socijalnodemokratskih srednješolcev je med demonstracijo razdajala letake, v katerih trdi, da je treba v boju strank za šolo zaslišati tudi učence, ki vedo najbolje, kako slaba je bila stara šola. Po zaključeni skupščini so mladi ljudje priredili demonstracijski obhod po Ringu ter zaključili demonstracije s simpatičnimi manifestacijami za mestni šolski svet, ki je v socijalno-demokratskih rokah.

ZAROTA PROTI KEMAL PAŠI

— Angora, 22. junija. Poskus atentata na predsednika republike Mustafa Kemal pašo je izzval v celokupni javnosti veliko razburjenje. Prebivalstvo prireja skupščine in zahteva eksperimentalno kazen za krivce. Vsled odkritja zarote proti Mustafi Kemal paši je bilo v Smirni aretiranih 40 oseb, med temi 10 opozicijskih poslancev.

PO PLEBISCITU V NEMČIJI

— Berlin, 22. junija. Državni kancelar dr. Marx je takoj po končanem plebiscitu pozval voditelje strank k sebi in jim sporočil, da je vlada odločena vzakoniiti načrt glede odškodnine nemškim knezom. V nasprotnem slučaju bo razpustila parlament.

ANGLEŠKI KRALJ ZA DRUŠTVO NARODOV

— Pariz, 22. junija. »Le Journal« javlja iz Madrida, da je angleški kralj brzojavil španskemu kralju, naj Španija ne vstraja pri svojem sklepu, da zapusti Društvo narodov

KONCESIJA ZA ELEKTRIČNO CENTRALO V KRŠKEM ODOBRENA

— Beograd, 22. junija. Ministrski svet je polnomočno poljedelskega ministra, da lahko izda zagrebškemu mestu koncesijo za električno centralo v Krškem. Načrt centrale so odobrili vsi v poštev prihajajoči strokovni odbori in pravni forumi.

EVHARISTIČNI KONGRES

— Chicago, 21. junija. Prvemu javnemu zborovanju v največjem chicagškem stadionu Soldiers Field je prisostovalo nad 200.000 kongresistov. Več deset tisoč kongresistov ni našlo prostora in je vdrlo v areno, ko je ravno 60.000 belobelečnih šolarčkov in deklic pelo pri maši. Še dve uri po končanem zborovanju so bili prostori in ceste v bližini stadia tako natrpane, da je bil vsak promet izključen.

Kongresu prisostuje 12 kardinalov in nad 400 škofov.

Zagrebška policija v pripravljenosti

— Zagreb, 22. junija. Tekom včerajšnjega večera so se razširile po Zagrebu vesti, da bo prišlo ponoči do velikih demonstracij. Na vseh križiščih se je zbiralo meščanstvo ter živahno komentiralo dogodke nedelje. Vse hvali postopanje omladine, ki je hotela tudi pri tej priliki pokazati svoj patriotizem.

Po vseh ulicah so bile policijske straže ojačane. Ulice, ki vodijo proti Preradovičevemu trgu, kjer se nahaja italijanski konzulat, so bile močno zastražene. Manjši policijski oddelki so čakali v hišnih vzhaj. Tudi policijska konjenica se je nahajala v pripravljenosti, da lahko v vsakem trenutku plane na ulice. Vsi redarji so nosili popolno službeno opremo.

Kljub veliki razdraženosti omladine in meščanstva pa tekem večera in noči n prišlo do novih incidentov.

PRED VOLITVAMI V ITALIJI

— Pariz, 22. junija. Listi prišajo senzacionalno vest iz Rima, da namerava Mussolini razpustiti zbornico in razpisati volitve.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekt: Investicijsko posojilo iz leta 1921 71.50—72.50, Loterijska državna rentu za vojno škodo 303, Zastavni listi Kranjske železne banke 20—22, Kom. zadolžnica Kranjske dež. banke 20—22, Celjska posojilnica dd. Celje 193—195, Ljubljanska kreditna banka Ljubljana 175—195, Merkantna banka Kočevje 100—104, Prva hrvatska štedionica Zagreb 865—866, Slavenska banka d. d. Zagreb 50—, Kreditni zavod Ljubljana, 165—175, Strojne tovarne in li varne d. d. Ljubljana 75, Trboveljska premogopna družba Ljubljana 328, Združen papirnice 100, Stavbna družba Ljubljana 55—56, Sešir 103—105.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Curli 10.94—10.98, Prag 167.30—168.30, Pariz 161.66—163.65, New York 56.38—56.68, London 27.45—27.61 Trst 202.90—204.10, Berlin 13.45—13.54 Dunaj 797.40—801.40.

Valute: dolar 55.74—56.04, lir 206.90—208.10.

Efekt: 70stot. invest. posojilo 192 72—73, 2 in polodst. drž. rente za ratnu št tu 304—304.5, Ljubljanska kreditna 175, H eskomptna banka 101—102, Kreditna bank Zagreb 102—104, Hipotekarna banka 55—5 in pol, Jugobanka 90—90.50, Praštedion 860—862.50, Slavenska banka 50, Eksplo tacija 16, Drava d. d. Osijek 190, Sečernj Osijek 250—260, Isis d. d. 51, Nihag 22, Gu man 190—200, Slaveks 105—115, Slavonij 33—34, Trboveljska 333—340, Union pari mlin 300, Vevče 102—110, Agraria 40—42.

INOZEMSKA BORZE.

— Curli: Beograd 9.1325, Pariz 14.571 London 25.1325, Newyork 516.625, Mila 18.575, Praga 15.31, Dunaj 72.575. — Trst: Beograd 48.50—48.90, Londo 134.40—134.80, Newyork 27.50—27.80, Curih 534—537, Dunaj 389—392, Praga 81.75—82, Pariz 79.50—79.75.

Izza ljubljanskih kulis

Z milijončkom preko morja. — Žalujoči upniki in davkarja. — Klobase, meso in slanina kot orožje v zakonskem dvoboju. — Dobrota je sirota.

Naše mesto je precej monotono in mirno; nimamo posebnih senzacij, hvala bogu tudi ne krvavih dogodkov, ki bi razburjali prebivalstvo. Za kulisami pa se vendar odigravajo vsi časi dogodki, o katerih se šušlja potem po vsem mestu in ki postanejo na ta način prava javna tajnost.

Nekaj takih novic je prišlo na ušesa tudi našemu prijatelju, ki je bil tako zloben, da nam jih je izdal. Seveda v diskretni obliki, tako da ostane koza cela, volk pa sit.

Nedavno — več mesecev bo že tega — je završalo zopet po Ljubljani. »Kaj? Ta da je ušel?« — tako so neverjetno spraševali Ljubljanci ter zmgivali z rameni. Poučeni pa so odgovarjali: »Da, da, ta« in še z milijoni. No in je bila stvar sledeča: Sin uglednega ljubljanskega meščana se je gledal postrani s svojim očetom, še bolj pa menda s svojim bratom. In nekega lepega dne je pobral šila in kopita ter odjadril v širni svet, nekateri pravijo da v solčno Italijo, drugi zatrjujejo zopet, da je šel preko velike luže v posete stricu Samu. In z njim je baje izginila dobro založena očetova listnica s celim milijončkom, ali dinarjev ali kron, ne vedo povedati tudi najbolj »informirani krogi«. Se bolj kar očeta oče za izgubljenim sinom pa je začela lepa blondinka za izgubljenim kavalirjem in mecenom. A se je vsekakor prej potolažila.

Ljubljanska tla so postala prevroča tudi nekemu podjetniku. Može je baje do vratu tičal v dolgovi in nedavno ga je vzela noč. Za njim žalujejo upniki in davkarja. Baje je dal Ljubljani za vedno slovo.

Pretekli teden se je odigrala na Vodnikovem trgu tik ob nabrežju Ljubljane, zanimiva scena, kakršne običajno opazujemo le v Harold Lloydovih filmih. No, publika je prišla tu še bolj na svoj račun, saj je bila priča resnične življenjske slike. Bilo je v dopoldanskih urah. Ura na bližnjem stolpu šentklačke cer-

kve je ravno odbila enajst, ko je zadnje kupce na Vodnikovem trgu privabil glasen trušč in hrušč k Ljubljanci, kjer so bili priča krasne harmonije dveh zakoncev. Ona je vriščala, da je bilo veselje, vmes so padale nežne psovke »baraba«, »lump«, »pijanec«, on pa je samo stereotipno ponavljal: »Drž g.... prekleta baba...«. Ona se je še bolj razhudila, padla na stojnico kosa mesa in vrgla svojemu ljubemu soprogu v glavo. Ta je napad pariral s šopom klobas, Klobase, meso, slanina — vse je frčalo po zraku in zapuščalo mastne sledove po oblekah obeh zakoncev. Naposled je Amaconka zgrabila trdo desko ter butnila njega po glavi, da je šla deska v dvojce, glava pa je k sreči ostala cela. Morda bi zakonca nadaljevala borbo še nekaj časa, da se ni pojavil mož postave.

Da je nevaležnost plačilo sveta, je nedavno izkusil ljubljanski gospod, ki je izkazal ljubeznivo uslugo svojemu prijatelju. Nekeho je priletel famozni prijatelj k omenjenemu gospodu. Bil je brez sapa in hitel je pripovedovati, da je z njegovega okna krasen razgled na stanovanje sosedu. Že ga je hotel prijatelj zavrniti, da ga to nič ne zanima, toda je oni drugi brž pripomnil, da je to zanj izredno važno. »Pomisli!«, je pripomnil, »tam v sosedovem stanovanju se shaja tvoja žena z nekim prokletim pustolovcem...«. Sedaj je postal pozoren tudi prijatelj in napravila sta zloben načrt, kako ujameta nezvesto ženo. Po temeljitih prevdanku sta napravila načrt, ki se je izvršeno obnesel. Rezultat je bil: tožba za ločitev zakona. Ljudje pa so muhasti in vihravi. Oba zakonca sta se znova pomirila in sedaj toži mož dobrega prijatelja, ki mu je »posodil« okno, češ, da je on kriv njegovega nesporazuma z ženo in da ni bilo res, kar se je videlo skozi okno. »Dobrota je sirota«, je vzdihnil lastnik razglednega okna in se zaklel, da v bodoče ne bo nikdar več »posojal« okna...

„Slovenska žena“

Razstava na velesejmu.

Izmed prvih zanimivosti letošnjega velesejma v Ljubljani bo vsekakor razstava »Slovenske žene«, ki jo priredi Splošno žensko društvo s pomočjo drugih ženskih organizacij. Razstavo aranžira akad. slikarica Helena Vurnikova. Pred vsem bo glavna privlačna točka za naše žensstvo. Slovenske slikarice in kiparice pokažejo svoje slike in kipe, a društvo zbere tudi ženska umetniška dela starejše dobe. Pisateljice in pesnikinje razstavijo svoje knjige in spise, žurnalistke svoje liste, samostojne obrtnice in trgovke pa vzorce iz svojih trgovin in obrtvalnic. Pristno kmetiška »hiša« in »kamrac« s pravo in tako značilno kmetiško pečjo, mizo, klopmi, z vsem, kar je uporabljalo in kar je delala slovenska žena v davni preteklosti, pokaže, kako je živila slovenska kmetkinja. Moderno stanovanje s praktično in pravilno urejeno kuhinjo in shrambo pa nam predstavi, kako lahko živi Slovenka danes po mestih. Kajpada bodo na razstavi tudi bogate zbirke slovenskih narodnih noš, vezenin peč, avb, pasov ter drugega narodnega blaga.

Lepe in posebne ter zlasti za žensstvo privlačne oddelke bodo tvorile naše domače čipke, vezene in druga lepa ročna dela, ki jih za okrasitev stanovanj izdeluje roka Slovenke.

Materijala so poslane iz vseh naših pokrajin, zlasti Maribor, Kranj, Sodražica, Belokranjska, marljivo in umetniško delavne redovnice iz Smihela, Škofje loke in pred vsem iz Ljubljane, Slovenke iz izgubljenega našega ozemlja in celo naše Amerikanke. Zastopani bodo naši ženski zavodi, ženske šole itd.

Najboljše izpopolnilo razstave in trajen ter dragocen spomin nanjo, njen največji uspeh pa bo ilustrativni ženski zbornik, ki ga izda Splošno žensko društvo ob tej priloiki. Zbornik bo obsegal kratke, poljudno pisane razprave o ženskem delu v preteklosti in sedanjosti ter prinese mnogo slik naših javnih delavk.

Otvoritev razstave »Slovenska žena« bo

Anatol Kamenski.

Poezija in proza

— Izvolite čašo vina, — je gostolela pokroviteljica, — dovolite, da vam vsaj malo postrežem... in vaši dami tudi, — je pripomnila kakor da je uganila, za kaj gre.

— Hvala, nikar se ne vznemirjajte, vse, kar je treba, opravim sam.

In Zlatopolski je nekam sebično-malomarno pokazal starki hrbet. Nailil je dva kozarca vina in se odkrito pripravil, da ne preslihi nobene njene besede.

— Saj sem si takoj mislila, da ste tak. Pravijo, da so taki ljudje zelo redki. Mislija sem samo, da zagledam na vašem obrazu senco utrujenosti kot posledice slave, družabne vsiljivosti in obleganja zaljubljenih žensk. Vaš obraz je pa v resnici mlajši in brezskrbnejši kot sem pričakovala.

— Prav pravite, — je dejal Zlatopolski, — uspeh in množica me še ni utrudila. Še vedno ljubim eno in drugo. Vi bi seveda radi, da bil najin pogovor v prvi vrsti iskren?

— Seveda. Pojdiva tja v stransko sobo in sediva. Vzemite s seboj oba kozarca. Rada ga namreč včasih pijem. V tem kotičku je udobno. Dve prekras-

ni devici me merita z očmi zelo ježno. Ko sem vprašala eno, da li bi mogla govoriti z vami, mi je svetlovala, naj se zatečem k reditelju. Pa je šlo tudi brez posredovanja in še kako imenitno!

— Seveda, mnogo bolje, — je pritrldil Zlatopolski.

— Leonid je vaše ime, če se ne motim... Leonid... a po očetu?

— Ivanovič.

— Ali smem kar po domače: Leonid?

— Prosim.

— Zakaj pa ne vprašate, kako se meni ime? Kdo sem? Zdelo se mi je, da se vam bo s tem zelo mudilo in da malce osorno vprašate, kdo sem.

— Osorno ne, vprašam vas pa vendar le in sicer v istem vrstnem redu. Nu... kako je vam ime?

— Flora. Lepo ime? Georgijevna. Nu, a dalje? Polno banalnosti, — ženska, ki se dolgočasi, zakoneta natura, no, nikar se ne bojte, psihopatka nisem. Nalijte mi še vina...

— Zlatopolski je prinesel polne kozarce in sedel bliže da bi dobro videl njen obraz.

— Nadaljujva zaslivanje, — je dejal, — koliko ste stari?

— Častna beseda, dvajset... Nu, požurite se: kaj počenjam, kje stanujem,

Italijansko - jugoslovenska nasprotstva v Albaniji

Londonški »Daily Telegraph« objavlja informativne članek o gospodarskih težnjah Jugoslavije in piše med drugim o italijanskih mahinacijah nastopno:

Kljub paktu prijateljstva med Italijo in Jugoslavijo iz l. 1924., o katerem se je tedaj mislilo, da bo rešil vprašanje politične in gospodarske rivalitete obeh držav v Albaniji, dokazujejo dogodki zadnjega časa v tem razburkanem kraju Evrope, da so se počela nasprotstva in stare nestopnosti med Beogradom in Rimom. V Beogradu trde, da je nova albanska Nardona banka v bistvu Italijan. zavod, ki si je zagotovil nekaj monopolov skoro vseh bodočih ekonomskih koncesij v Albaniji. Nasprotno smatrajo v Rimu, da ne smejo več trpeti vpletanja Jugoslavije v albanska vprašanja. Rimske službene krogi so mnenja, da nova projektrana progga od Bitolja preko Ohrida na Elbasan in Drač nima, kakor se v Beogradu trdi, ekonomskega značaja, nego izključno strateške cilje. Radi tega je italijanska vlada izvršila pritisk na Albanijo, naj Jugoslaviji dovoli pristop samo v severno Albanijo in da se železniške proge iz Jugoslavije v Albanski teritorij grade samo do Skadra, nikakor pa ne južno od Sv. Ivana Meduanskega.

Sokol

Bolgari se ne udeležijo vsesokolskega zleta

Predsedstvo bolgarske telovadne zveze »Junak« je izdalo povodno spor glede udeležbe na vsesokolskem zletu v Pragi sledeče uradno obvestilo:

»Dne 30. aprila je prispel v Sofijo predsednik COS dr. Scheiner, da povabi bolgarske Junake na vsesokolski zlet v Prago. Na sestanku, ki ga je imel predsednik zveze »Junak« z dr. Scheinerjem se istega dne, je bilo sklenjeno, da se udeležijo bolgarski Junaki vsesokolskega zleta pod sledečimi pogoji: 1. bolgarski Junaki nastopijo na vsesokolskem zletu v svojem običajnem kroju z belimi čepicami; 2. obdržijo svoje ime »Junak«; 3. udeležijo se javne telovadbe 5. junija v posebnem nastopu; 4. Zveza bolgarskih junakov se udeležijo vsesokolskega zleta kot enakovredni član Slovenskega sokolskega Saveza in ne sme biti v nobenem oziru zapostavljena.

Dr. Scheiner je te pogoje v celoti sprejel, nakar je v imenu COS oficijelno povabil bolgarske Junake na vsesokolski zlet. Predsedstvo bolgarske telovadne zveze »Junak« je to vabilo z veseljem sprejelo in obljubilo, da pride v Prago 300—500 članov in članic. Dne 1. in 2. maja se je vršil ponovni setanek z dr. Scheinerjem. Na tem sestanku so delegati razpravljali o splošnih kulturnih nalogah in organizaciji slovenskih telovadnih društev, kakor tudi o možnosti vstopa bolgarskih Junakov v Slovenski sokolski savez. Dne 2. maja popoldne je doktor Scheiner odpotoval iz Sofije. Na kolodvor so ga sprejeli člani predsedstva, sofijski Junaki in češki Sokoli v Sofiji.

Predsedstvo zveze »Junak« je povabilo takoj po dr. Scheinerjevem odhodu predsednike šestih junakijskih oblasti na konferenco v Sofijo. Vsi predsedniki so z veseljem pozdravili bratsko vabilo in sklenili organizirati udeležbo Junakov na vsesokolskem zletu. Do 15. junija bi morale biti končane vse priprave. Te dni je pa prejelo predsedstvo »Junaka« od COS pismo, v katerem COS sporoča, da je češkoslovaško in jugoslovensko Sokolstvo ponovno spravilo na dnevni red vprašanje udeležbe bolgarskih Junakov in da se morajo pogajanja obnoviti. Predsedstvo »Junaka« iskreno obžaluje.

Velesejmska številka „Slov. Naroda“

izide v soboto popoldne v pomnoženi nakladi in povečanem obsegu. Opozarjamo nanjo naše gospodarske kroge, ker bo ta številka nudila izborno priliko za inseriranje. Kot najstarejši slovenski dnevnik je »Slovenski Narod« tudi v inozemstvu zelo razširjen in se ga poslužujejo vsi inozemski interesenti, ki iščejo gospodarskih zvez z Jugoslavijo, zlasti s Slovenijo.

Inserati za velesejmsko številko »Slovenskega Naroda« se sprejemajo

do petka ob 6. popoldne

Kdor pa hoče zagotoviti svojemu inseratu posebno mesto ali posebno obliko, naj ga v lastnem interesu odda čim prej.

številka stanovanja, številka telefona?

— Kaj se s tem res tako mudi, — je vprašal Zlatopolski v njenem tonu.

— Kakšne neumnosti klativa... Veste kaj: te-le prekrasne device mi zdaj zdaj izpraskajo oči. Pojdiva kam drugam!

V salonu in buffetu so kar zijali, videč Zlatopolskega z damo. Zato se je bilo treba klanjati na vse strani in odgovarjati mimogrede na vprašanja. Zato je Zlatopolski večinoma samo poslušal Floro, ker sam ni ugnel govornosti. Pri tem jo je ogledoval in tista preprostost v njenih očeh in celo obleki, ki je prvotno olajšala srečanje, je delala zdaj pesniku pregledave. Ni se namreč mogel spoznati, s kom ima opraviti. Neznanka ni bila dijakinja, ne igralna, ne metresa, ne ženska, ki se dolgočasi. Bila je zelo naobrazna, dolgo je bivala v inozemstvu, v Londonu in celo v New Yorku, omožena najbrž ni bila, ker nima poročenega prstana, pa tudi devica menda ni... Zakaj menda?

— O, kako radovedno me ogledujete! — je dejala smeje. — Zaman je vaš trud, Nikoli ne uganete.

— Saj tudi ni treba, — je odgovoril pesnik, — ako vas ni mogoče spoznati zdaj takoj, ste morda ženska bodočnosti.

— Ali davne preteklosti... To bo preččas bolj točno... Jaz sem — Kleopatrica, ki veli jutraj odsekati svojim ljubčkom glave... Iminenito rečeno!... Ha-ha-ha.

Salon je bil že davno prazen, pričelo se je zadnje dejanje koncerta. Nekako nepričakovano se je pretrgala tenka nit, ki niti Zlatopolskega, niti mlade neznanke ni vezala. In kar tako tebi nič meni nič se je spomnil Zlatopolski, da živi v največji bedi, da je bil še nedavno lačen, da sameva v njegovem žepu edini groš in da ima on kot splošno priznani pesnik na sebi tuj frak. Iz dvorane se je razlegala muzika. Nekdo je spremljal vijolončelista z monotonim, zaspanim glasom. Pel je o tajni, davni in nesebični ljubezni. Pevec z dolgimi brki je bil podobno Madžaru. Ta madžarski obraz je videl Zlatopolski v duhu vedno, kadar je kdo igral na vijolončelo to čudno pesem.

— Ah, kako čudovito igra, kako krasno govori njegov instrument! — je ponavljal Zlatopolski in mraz ga je spreletaval pri misli na svojo bedo.

— Kleopatrica, Kleopatrica, — je ponavljal mehanično in se oziral okrog. Naenkrat jo je prijel za roko in potegnil k sebi.

— Tako steklene oči imate. Še nikoli nisem videl tako neprozornih oči.

je, da se je sprožilo vprašanje ponovnih pogajanj. Ker od svojih prvotnih pogojev v nobenem slučaju ne more odstopiti, je sklenilo, da se Junaki VIII. vsesokolskega zleta ne udeležijo.

Križem Jugoslavije

Pretekli teden se je pri Mlački na Hvaru primerila težka nesreča, ki je zahtevala troje mladih življenj. Mladenke Neda in Celine Parun in Kata Simić so se vozile na ladji, katero je krmaril Anton Parun. V bližini Igrana je čolnič zalotil vihar in ga prevrnil. Vse tri mladenke so utonile, Anton Parun pa si je jedva rešil življenje.

V Osijeku je v petek popoldne izbruhnil velik požar v tamošnjih stanovanjskih barakah. Bil je to eden največjih požarov, kar jih pamtno Osijecani tekom zadnjih let. Povodom požara sta dobila težko opekline neka starica in neki deček; oba so prepeljali v bolnico. Brez strehe je okoli 50 oseb.

V bližini Stare Kanize se je v četrtek odigrala krvava ljubavna drama. Na cesti so našli dva moška, vsa v krvi. Eden je bil mrtev, drugi pa je imel težko rano na hrbtu. Ubili, ki je bil identificiran s Svetolikom Tatičem, je izvedel, da ima njegova žena ljubavno razmerje z njegovim znancom Kuzmanovićem. Zalotil ju je na sestanku in z nožem navalil na nasprotnika. V ogorčeni borbi je Tatič obležal s prebodenim srcem mrtev, Kuzmanović pa se bori s smrtjo.

V Vinkovcih je bil aretiran bančni uradnik Franjo Gjukic, ki je že dve leti v banki izvrševal razne sleparije. Falsificiral je podpise bančnih funkcionarjev, dvigal denar na vložne knjižice, ponarejal menice itd. Poneveril je okoli 300.000 Din. Ko so detektivi vdrli v njegovo stanovanje, je bil baš v objemu amorja, vendar je takoj naperil svoj samokres na agente. Bil je takoj razorožen in nato odpeljan na policijo.

V Zagrebu se je v nedeljo vršila v Istarski ulici poroka nekega bančnega uradnika, ki pa se je zaključila s precej dramatičnim ter krvavim koncem. K slavnosti je bilo povabljen neko tamburaško društvo, ki je igralo poskočne komade. Zvečer je prišel kot nepovabljen gost zidar Slavko Safar, ki je prišel izzivati goste ter jih zmerjati. Navzode dame so bile sila ogorčene nad Safarjevimi izjavami. Dva tamburaša sta nato Safarja zgrabila in ga tirala na dvorišče. Tu pa je zidar nenadoma odtrgal od ograje lesen drog ter prišel odrihati po obeh tamburaših. Napadenca sta reagirala in nastala je prava bitka, tekom katere je Safar dobil več udarcev po glavi, da je nezvesten obležal. Prepeljali so ga takoj v bolnico, kjer pa je večeraj jutraj podlegel poškodbam. Brudnjak in Gjuretek sta bila aretirana.

Zagrebska policija ima te dni razpravljati zagorenet slučaj. Posetnica Milka Došlić je prijavila, da jo je zapustil njen 25letni priiležnik Vid Kos ter pustil doma sentimentalno pismo sledeče vsebine:

Draga Milka! Jaz moram umreti, ker mi je težko. Ti mi ne moreš pomagati, v zapor pa ne grem in zato je najboljša, da pojdem prostovoljno s sveta. Dragi moja mucka, ne začni z nikomur novega razmerja, saj poznaš, kakšni so danes moški. Ne veruj nikomur, zakaj vsak ti bo obljubil zvestobo in da se ti bo dobro godilo pri njem, dokler te ne dobi. Zapuščam ti globok poljub do groba in spomni se na mene ter mi prinesi cvetja na moj grob. Glej, da me ne bodo seccirali. Pozdravlja te tvoj nepozabni muca in pošilja Ti tisoč poljubov Tvoj muc Vido...

Policija sedaj ugiba, kam jo je ljubi »mucc« popihal, zakaj prepričana je, da ni izvršil samomora, marveč da se je na ta način hotel izogniti oblastim.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: 22. junija 1926; katoličani: Pavel; pravoslavni: 9. junija: Kiril; muslimani: 11. zilhidže 1344, Kurban Bajram; židje: 10. tamuza 5686.

Jutri: 23. junija 1926; katoličani: Ivan puščavnik; pravoslavni: 10. junija: Timotije; muslimani: 12. zilhidže, Kurban Bajram, l. 1344; židje: 11. tamuza 5686.

DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališče: »Večni mornar«. Kino Matica: »Ko je Avstrija propadala; Ljubljanski dvor: Civilizacija; Kino Ideal: »Spion«.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: »Figarova svatba; Kino Matica: »Češkoslovaško - jugoslovensko poročastvo v filmu; Ljubljanski dvor: »Civilizacija; Kino Ideal: Baby Peggy«.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Trnkoczy. Mestni trg; M. Ramer, Miklošičeva cesta. Jutri: Bohinc, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

Solnce zaide danes ob 19.51 in vzhide jutri ob 4.13.

Mesec zaide ponoči ob 1.59 in vzhide jutri ob 17.13.

Danes zadnji dan najlepši film iz časa osvobođenja Amerike

„Špijon“

Od jutri dalje prinašamo zabavno šaloigro z najmanjšo filmsko zvezdo

Baby Peggy

Predstave ob 4., 7. in 9. uri. Kino Ideal

Nove muzikalije

Pevec, VI. leto, štev. 5.—6.

Glasilo »Pevske zvezce«. Pevec prinaša v svojih zadnjih številki iz Bajukovega peresa posmrtnico po 17. aprila t. l. umrlem Antonu Forsterju, iz istega peresa poročilo o petletnici »Pevske zvezce«, del Primožičevega članka o moči glasbe, vestnik P. Z., Poročila iz njenih okrožij, oceno Vodopivca Mava, Jobsta, Kimovca, posmetke iz slovenskih glasbenih listov ter razne vesti.

Glasbena priloga v obliki priročne žepne izdaje približuje na prvi strani v znak pijetete A. Forsterja. »Večerni ave« za moški zbor, tipični primer skladateljevega glasbenega ustvarjanja. Dokaj zanimivejša je »Ave Maria«, katere drugi del je harmonično precej zanimiv. E. Hochreiter je zastopal z dvema skladbama: »Uspavanec iz Cicibana ter »Medved z medom« za mešani zbor. Prva v obliki nekoliko varljane sitne pesmi bi me prav zadovoljila da ni nerodnega kadencega takta, ki s svojo dolgočasno kadenco uniči prijetno kouda vajoci se ritornel »aja tuta nina nana«. Drugi zbor »Medved z medom« niti z daleku ne more dosežati na isti tekst komponirane Lajovčeve skladbo. Dosegel je ni niti Prel. Vrh vsega neokusno pa je k Zupančičevem besedilu dodajati zaradi zaokroženega okončavanja slabotne glasbene misli še kakšen »Juhe«. Lajovic je Zupančičev besedilo izčrpal do dna in menda ne bi nihče mogel iz njega stisniti še kaj več. Z leznik, Mihelčič in Vodopivec približuje po eno pesmico v poljudnem slogu, Mav pi Sardenkovo »Tinico«, ki dokaj zaostaja za istega skladatelja marsikatero cerkveno pesmijo. — H koncu je v prilogi začel Mirkove koračnice »Pradedom«, kakor takti kažejo običajna, priprosta »ldertafel ska« stvar. Glasbena priloga, četudi je v prvi vrsti podeželskim zborom, ne kaže ba naprednega iz izbirnega glasbenega ukusa urednikov. Ako izzvamemo Dolinarja, ti pijetete Forsterja in kosček Hochreiterja ni vse drugo za sedanjost dobo kaj dosti pri da. Če ostane to kar tako naprej, raje ka zaspimo. Isto velja semtertamt tudi z »Zbore«. Uredniki nimajo poguma, da bi s otepli preteklosti, boječ se za obstoj svoje ga lista ter se pustje raje voditi od na zadnjaka glasbene mase kakor pa bi jo vo dili sami.

— Čemu ste se pa ozrli okrog? — k vprašala neznanka in se mu hotela izvit iz rok. — Kaj me res nameravate tako poljubiti?

— Vaša vprašanja se mi zde čudna — je spregovoril Zlatopolski počasi. — Kako krasne ustnice imate...

Flora je umaknila roko, obračala ne kaj časa ročno torbico in vstala.

— Zdaj pa kar molčite. Pojdiva, — je dejala in odšla pred njim iz salona, n da bi se ozrla.

Hito je oblekle suknjo in stisnil vra tarju zadnji groš. Vsak hip je moral bil pripravljen na umik, laž in sramoteg beg. Ah, kako nerad je mislil na to! Vča sih, še posveti žarek v njegovo bedno življenje, tu pa tam se pripeti, da se ne sreča za hip nasmeje, toda v naslednjem trenutku mu zopet obrne hrbet. Ta ženska mu je bila že na vso moč všeč. ozkem zametastem plašču s sivim kožu hovinastim ovratnikom in sivi kosma; čepici pa je čakala pri vratih in čim ga je zagledala, je hitela pred njim na cesto.

— Avtomobil imam, — je dejala i ga še vedno gledala, — pokličite Edvarda iz Mohove ulice.

Zlatopolski je stopil v temno ulico in poklical. Avtomobil je obstal pred njima

(Konec jutri.)

Pozor starši!

Pozor starši!

Posrečilo se nam je dobavit film s srčano

BABY PEGGY

Dva vrazilčka.

kateri film bo v največjo zabavo tako odraslim, kakor otrokom. Privoščite svojim malim to zabavo in da se omogoči v kolikor mogoče veliki množini otrokom obisk, je vstopnina pri popoldanskih predstavah za otroke po

DINARJE TRI.

Predvaja se od jutri dalje.

KINO IDEAL.**Dnevne vesti.**

V Ljubljani, dne 22. junija 1926.

— **Minister dr. Beneš v Mariboru.** Ko se je v nedeljo popoldne vračal češkoslovski zunanji minister dr. Beneš z Bleda v Prago, so ga v Mariboru pozdravili zastopniki Jugoslov.-češkoslov. lige, Češkega kluba in novinarjev. Dr. Beneš se je z zastopniki živahno razgovarjal, dokler ni bilo treba oditi v vlak.

— **Dr. Šaban izpuščen.** Sodišče v Varaždinu je odredilo nedavno, da mora bivši šef lepoplavske kaznilnice dr. Šaban v preiskovalni zapor. Višje deželno sodišče v Zagrebu je pa sklenilo, da preiskovalni zapor ni nujen, pač pa mora dr. Šaban položiti za vsak slučaj 250.000 Din kavičje. Ta znesek je dala sodišču na razpolago Šabanova rodbina in Šabana so v soboto izpustili. Bivši blaginjak kaznilnice Marković je ostal v preiskovalnem zaporu.

— **Jeršinovičev spomenik,** ki ga je zgradila Ljubzen in prijateljstvo pokojnikov številnih znancev, prijateljev, sorodnikov in hvaležnih učencev, že stoji na celjskem okoliškem pokopališču. Izdelala ga je pravilno celjska Kamnoseška družba. Odgovarja popolnoma po svojem impozantnem vtisu pokojnikovemu značaju. Nagrobni kamen je iz sivga polhorskega granita z dvema stranskima vazama iz belega karara-marmorja. Precej visoka je prostorna ograja je iz umetnega kamna. Spomenik ima kratak okusen napis. Manka mu samo še relief, ki se bo pa pritril na spomenik pozneje. Skupni stroški bodo znašali okroglo 13.000 Din, nabranih prispevkov je sedaj 9850 Din. Vsem darovalcem bodo izrečena na tem mestu najlepša hvala. Kdor hoče spomeniku še kaj prispevati, naj naslovi svoj znesek na podružnico Kreditne banke pod naslovom: »Za Jeršinovičev spomenik, ali pa na naslov prof. Franca Mirjavca v Celju.

— **Iz Aleksandrova na otoku Erku.** nam pišejo: Radi neugodnega vremena imamo sedaj le skromno število letoviščarjev, kar je v veliko škodo tako gostinstarjem kakor tudi zasebnikom, kateri imajo letoviščarjem namenjena stanovanja prazna. Težko čakamo jasnih solnčnih dni za polje in vinograde. Zadnja vinska letina je bila od sile slaba, letos pa trla lepo obeta. Ojka se bo, kakor doslej kaže, obnesla dobro in tako tudi smokva. Trta, ojka in figovo drevo so glavni viri dohodkov tukajšnjega prebivalstva. Letoviščarji bodo imeli letos boljše počitnice, kakor lanske. Razen ob pekljih dobivamo pošto vsak dan, kar je važno zlasti glede dnevnih časopisov. Slovenci, posebno Ljubljanci, nas zadnja leta redno obiščejo. Upam, da nas tudi letos v lepem številu poselejo.

— **Himen.** Poročil se je g. Fr. Kočvar, pošni upravitelj na Rakeku, z gđ. Franco Ostanekovo, bančno uradnico na Rakeku. Bilo srečno!

— **Potres v Zagrebu.** Protresomerji na Griču v Zagrebu so zabeležili včeraj zvečer potresne sunki v mestu in okolici. Začetek potresa je bil ob 19.22. Epicenter je bil oddaljen od Zagreba 20 kilometrov v smeri proti severo-vzhodu.

— **Maturantje ljubljanskega učiteljskega iz leta 1906!** Pridite 3. julija ob 2. popoldne v hotel Tivoli, da se po 20 letih zopet vidimo! R. R.

— **Državna trgovska akademija v Ljubljani.** V I. letnik trg. akademije se sprejemajo absolventi-(inje) nižjih srednjih ali pa meščanskih šol, ki se izkazuje v učenem jeziku in v vseh realnih predmetih najmanj »dobrim« (povojnim) v vseh drugih predmetih vsaj z »zadostnim« uspehom in ki so dovršili 14. leto ali pa ga dopolnijo v teku sprejemnega solarnega leta. Pri sprejemu imajo prednost tisti dijaki, ki se izkazuje vsaj z zadostnim redom iz katerega modernega jezika. Sprejemajo se tudi prijavljene (enke) srednjih in meščanskih šol, ki so položili tečajni oziroma končni izpit. Prednost imajo v tem slučaju dijaki-(inje), ki se izkazuje z »dobrim« redom iz učenega jezika in v vseh realnih predmetov. Vpisovanje se vrši 1. in 2. julija ob uradnih urah.

— **Izlet umetnostno-zgodovinskega društva v Francijo.** Udeleženci izleta se odpravljajo iz Ljubljane. Udeleženci izleta se odpravljajo preko Simplona naravnost v Pariz, iz Pariza po ogledu mesta in bližnje okolice v Marseille, kjer se bodo mudili 24 ur, nato v Milano, kjer se bodo zopet ustavili, in iz Milana v Ljubljano. Spremembe potnega reda so po skupnem dogovoru mogoče. Udeležencem je zagotovljeno strokovno vodstvo in nekatere polne olajšave, maksimalni stroški za vožnjo (brzovlak 3. razreda) in oskrbo 3500 Din, izlet bo trajal 12 dni. Kdor se namerja izleta udeležiti, se mu je prijaviti najkasneje do 8. julija v Umetniško - zgodovinski seminar na univerzi pri tajniku društva ob 12. do pol 1. ali pisмено, pri čemer je plačati v društvene namene 200 Din. Število udeležencev je omejeno, natančnejša obvestila se jim o pravem času sporočijo pisмено.

— **Abiturienti tečaj na drž. trg. akademiji v Ljubljani.** Ustmeni ali pismeni pripravi za ta tečaj se sprejemajo v pisarni drž. trg. akademije, Ljubljana, Aškerčeva ulica 9, II.

— **Članom SLD v vednost!** Kdor potuje v Celje na občni zbor, naj karte ne odda, ker velja za brezplačno vožnjo nazaj. — **Odbor SLD.**

— **Sokolski zlet v zlati Pragi in naše poštne uradništvo.** Poročajo nam: Praznik sokolskega zleta se bliža. Ta ali oni poštni uradnik nosi v srcu le leta in leta tiho željo, videti ponosno slovansko prestolico, čije slavo je že pred vekmi napovedala Libuša s prerokskimi besedami: »Vidim mesto veliko, čegar slava zvezd se dotika. Češki poštni uradniki so pozvani v društvenem svojem glasilu, da pripravijo slovanskim poštarjem stanovanje. Kdor slovanskih poštarjev želi poleteti v zlato Prago, naj se obrne glede stanovanja na I. Hruza, višjega poštneega kontrolorja v Pragi, Jindřiška ul. — **Za dekoracijo velesejskih prostoro-**

rov priporočajo svojo bogato in lepo zalogo tapetnega in krep papirja, čebličkov in lepila po priznani solidnih cenah tvrdka Iv. Bonač, trgovina s papirjem v Ljubljani. 649-n

— **Zvonarna strojnih tovarn in livarn d. d. v Ljubljani** razstavi letos na ljubljanskem velesejskem od 26. do 5. julija težko zvonjenje za stolno župno cerkev v Subotici, in sicer A norm. tež. 3000 kg, D 1250, Fis 640, A 400 in H 280 kg, skupaj, in še posebej zvon H od 2152 kg.

— **Na običnem zboru Društva orožniških upokojencev za Slovenijo v Ljubljani** je bil izvoljen sledeči odbor: Majcen Martin, predsednik; Legat Valentin, podpredsednik; Čebular Franc, tajnik; Lovša Josip, tajnikov namestnik; Čegnar Josip, blaginjak; Rožanc Franc, blaginjakov namestnik; Kojančič Miha in Krizaj Vinko, odborniki; pregledovalci računov: Svetič Franc, Klemenc Franc in Lipoglavšek Ivan. Podporni sklad se je ukinil in vplačani znesek vplačnikom povrnil.

— **Hrvatska reklama za Slovenijo.** Uredništvo modernega, okusno in razkošno opremljenega ilustriranega tednika »Svijet« nam sporoča, da bo 21. številka revije, ki pride 27. t. m. vsa posvečena Sloveniji, predvsem Ljubljani in Gorenjski. Številka bo objavila niz slik v barvah in črtnicah in na ta način čim bolj popularizirala naše zanimivosti in prirodne krasote med svojimi čitatelji.

— **»Petrov dan«** Jadranske Straže na Slatini se vrši 11. julija t. l. ne pa, kot poročajo časopisi, 15. julija. Prvotno nam je bil namenjen res 15. julij a z ozirom na pomen in namen prireditve, nam je ravnateljstvo dalo 11. julij na razpolago. Toliko v vednost si občinstvu in darovalcem dobikov za reklamno tombolo v ravnanje. — **Jadranska Straža.**

— **Člane Slovenskega lovskega društva opozarjamo** se enkrat, da se vrši izredni občni zbor, dne 23. junija v Celjskem domu v Celju ob 15. uri iz Ljubljane se odpravljamo z osebnim vlakom ob 12. uri 8. min. Dolžnost vsakega člana je, da se zanesljivo vdeleži tega občnega zbora, zato pričakujemo obilne vdeležbe. Obdržite vozne listke v Celju, ker bo morda dovoljena polovična vožnja, kar bo mogoče razglasiti šele pri obč. zboru. Dnevni red važen: Sprememba društvenih pravil. — **Odbor Slov. lov. društva.** 653-n

— **Tečaj o brezalkoholni uporabi grozja in sadja,** ki ga priredi »Brezalkoholna Produkcija« ob priliki velesejskega v Ljubljani, je vzbudil veliko zanimanja v vseh krogih. Ker se je priglasilo nepričakovano veliko število interesentov, se bosta vršila dva tridnevna tečaja. Prvi traja od 1. do 3. julija, drugi pa od 4. do 6. julija. Tečaj bo celodnevni. Število udeležencev za prvi tečaj je popolno. Za drugi tečaj je na razpolago še neka jmešt. Kdor se ga želi udeležiti, naj čim prej sporoči po dopisnici, na kar prejme potrebna navodila. »Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

Ljubljane

— **lj Trotoarji v Gradišču.** Pišejo nam: Na Mirju je zraslo lepo število vil v bližini se pa dviga ponosno poslopje obrtne šole, ki jo obiskuje ukaželna moška in ženska mladina. Da je radi tega osebni promet skozi Gradišče jako živahen, je umljivo. Hodnik od Srajeve hiše pa do Rimske ceste je pa do malega jako slab t. j.: peščen ali pa iz tistih okroglih kamnov, ki jim pravimo tudi bradavice. Želimo, da se hodnik v Gradišču čim prej popravi.

— **lj Policijsko zabranjen sestanek.** Svet slušatelj Ljubljanske univerze je sklical za danes v torek zvečer ob 20. v Dijaškem domu, Tomanova ulica, sestanek zastopnikov vseh ljubljanskih kulturnih, strokovnih in političnih društev. Na sestanku bi zastopniki društva zavzela svoje stališče ob priliki sprejemanja netunskih in beogradskih konvencij v našem parlamentu. Policijska direkcija pa je zabranila imenovani sestanek in tudi vsak drugi zbor z istim dnevnim redom na kateremkoli kraju območja policijske direkcije ljubljanske.

— **lj Vpisovanje otrok na II. deško osnovno šolo.** (Cojzova cesta — Graben) se vrši 30. junija in 1. in 2. julija t. l. od 8. do 12. in od 15.—17., novinci naj prinese s seboj: krstni in domovinski list in potrdilo o cepljenju koz. Šolski okoliš se šole obsega vse ulice, ceste, trge itd., ki leže v sled. obmejni črti: Marmontova cesta, Ulica rimske legije (jugovzhodna stran), Rimska cesta (južna stran), Valvazorjev trg (južna stran), Vegova ulica (vzhodna stran), Petrelcova ulica (južna stran), Židovska ste-

za (južna stran), Jurčičev trg, Hradeckega most, Cankarjevo nabrežje, Stritarjeva ulica (jugovzhodna stran), Črta preko poslopja mestnega magistrata do Za ograjami, Razgledna steza, vsa Grajska planota, Sodarska steza, Ulica na grad (severna stran, Karlovska cesta do Hrenove ulice (jugovzhodna stran), Hrenova ulica (severozahodna stran), Pred Prulami (od Hrenove ulice, zahodna stran, do mostu pri Sv. Jakobu), Most pri Sv. Jakobu, Krakovski nasip, Trnovski pristan do Opekarске ceste, Opekarска cesta (severozahodna stran) in od tu proti severu zaokroženo na Cesto v mestni Log.

— **lj Zlat obroček** je bil izgubljen v soboto 19. t. m. v Prisojni in Bohoričevi ul. — **Viljudno se naproša najditelj,** da ga vrne proti nagradi upravi »Slov. Naroda«. 647-n

— **lj Moške obleke, prašne, šimenc v Kolodvorski ul. 8.** 651-n

— **lj Renoviranje glavne pošte.** Obnova uradnih lokalov pakete pošte, ki se nahaja v pritličju Selenburgove ulice, je dovršena. Del uradnih prostorov pakete pošte so začasno zavzeli pismonoše. Dohod k pismonošam je zdaj v Selenburgovi ulici na sporti Sarčeve trgovine. Da se obnovi tudi velika ekspedicijska dvorana v I. nadstropju v Prešernovi ulici, posluje do nadaljnjega spedijsko uradništvo v I. nadstropju Selenburgove ulice. Ko bo obnovljena spedijska, bo celokupno uradništvo zavzelo stare lokale in se pri paketni pošti otvori sprejemanje denarnih pisem in paketov, kar se bo zgodilo v par mesecih.

— **lj Pevski zbor Sokolov** ima pevsko vajajo danes 22. t. m. ob 20.

— **lj Tovarnarjem, obtnikom, zastopnikom in trgovcem naznanjamo,** da se bodo dobili v zmislu naših člankov po časopisih, prejeli na »Mladiki« do najkasneje 30. t. m. Prosimo patrijote, da se blagovoljno odzvati naši prošnji. — **Zenski odbor »Jadr. Straže«.**

— **lj Ljubljanski Sokol** naznanja, da se bo v sredo, dne 23. t. m. ob pol 9. uri zvečer začel na letnem telovadišču pod Tivolijem velik kres, običajna kresna veselica pa za letos radi nestanovitnega vremena in pa predpripravi za praški vesekolski zlet odpade. — **Odbor.** 648-n

— **lj Otroške obleke.** Kristoflič-Bučar.

— **lj Boj laški salati!** Ker se je pojavljala svoj čas na trgu velika množina salate, uvožene iz Italije, je sklenilo prirediti pevsko društvo »Krakovo-Trnovo« spoznamo s Trnovčani in Krakovčani veliko ljudsko veselico v Hribarjevem gaju za trnovskega žegnana dne 27. junija, da tam z ostalim občinstvom najenergičnejše protesta proti vsiljevanju laške salate. Zato cenjeno občinstvo nujno pozivamo, naj se pridruži polnoštevilno temu protestu, da se vendar enkrat tudi v tem oziru osamosvojimo. Če protest ne bo nič zalegel, se bomo pa začeli posluževati bomb v obliki trnovskih bobov, ki bodo na veselici na razpolago. Končno naj še povemo, da nam bo služila namesto recinovnega olja pristna vinska kapljica. 652-n

— **lj Na gospodinjski šoli »Mladika«** se vrši vpisovanje za šolsko leto 1926—1927 v četrtke dne 30. t. m. ob 9. do 11.

— **lj Fino batistasto perilo in vse vrste predpasnikov** priporoča Kristoflič-Bučar.

Iz Celja

— **c Smrtna kosa.** V soboto je umrl v Celju v starosti 71 let g. Matevž Simonček, polčisti v p. in tajnik gremija trgovcev za kolonisti okraj Celje. Pokojniku, ki je bil vedno vir narodnjak, bodi ohranjen časten spomin!

— **c Vlom.** V noči od sobote na nedeljo so vlomili tatovi v hišo posestnika Dorna v Zagradu. Odneli so za okrog 800 Din raznega blaga. Isto noč so poskušali vlomiti še na dveh krajih, bili pa so povsod preprejeni.

— **c Sklep šolskega leta** na mestnih osnovnih šolah bo na Vidov dan dne 28. t. m. Po cerkvenem opravilu bo v šolskih telovadnicah proslava Vidovega dne s petjem in deklaracijami. — **Istega dne** priredi dežliška osnovna šola tudi razstavo ročnih del.

— **c S. K. Mirja.** Gospodu Fran Jerali se dovoli daljši bolniški dopust in vodi do nadaljnjega tajniške posle g. Julij Deu, uradnik Kmetijske posojilnice. Isto velja za Upravo sportnih prostorov. — **Odbor.**

— **Lahkoatletika v Trstu.** V nedeljo so se vršila v Trstu izborna lahkoatletična tekmovanja, katerim so prisostvovali najboljši lahkoatletci iz Gorice, Trsta, Tržica in Zadra. Tekmovanja je vodil poudarjen predsednik Marcovig s poudarjenimi sodni-

Javnosti in akademski omladini!

Akademski sportni klub »Primorje«, za vedajoč se odgovornosti, ki jo prevzema nase vršec svoje sportne naloge med akademsko in srednješolsko omladino, je sprejel na svojem običnem zboru 20. t. m. sledeči apel:

»Razvoj našega sporta je prestal prve težkoče in s trdnjo voljo do popolnega uspeha nadaljujejo sportniki svoje delo. V veri, da zna naša javnost že ceniti pomen sporta, posebno delo kluba, kojega delokrog obsega zlasti akademsko in srednješolsko omladino, vabimo vse njene prijatelje k aktivnemu sodelovanju. Hočemo dati narodu generacije inteligentov, ki imajo smisel in ljubezen do sporta, hočemo mu dati organizatorjev, propagatorjev, pobornikov in pa armade zdravih in krepkih sportnikov. Hočemo v častnem tekmovanju razviti one dragocene lastnosti, ki jih naj da naš narod svojem sportu, vztrajnost, požrtvovalnost in delavnost. Hočemo delati na vzgoji postenege, požrtvovalnega in delavnega človeka in s tem dati sportu globljo etično vsebino. Pri vršenju tega programa se namdeamo, da bo javnost sprejela in podpirala naše delo z istim idealizmom in ljubeznijo, kakor ga vršimo mi.

In vas, absolventje, akademiki in srednješolci, vabimo, da vstopite v naše vrste. Če dosedajni uspehi vaših tovarišev v klubu so častni. Brez dvoma nas čakajo še večji, če se bomo vsi kot prijatelji in tovariši oprli pri vseh nalogah, ki si jo stavimo: Naše vrste se morajo pomnožiti, naše delo razširiti, postotnila se bo naša volja in uspeh je nas.

Sport**Po tekmi Francija — Jugoslavija**

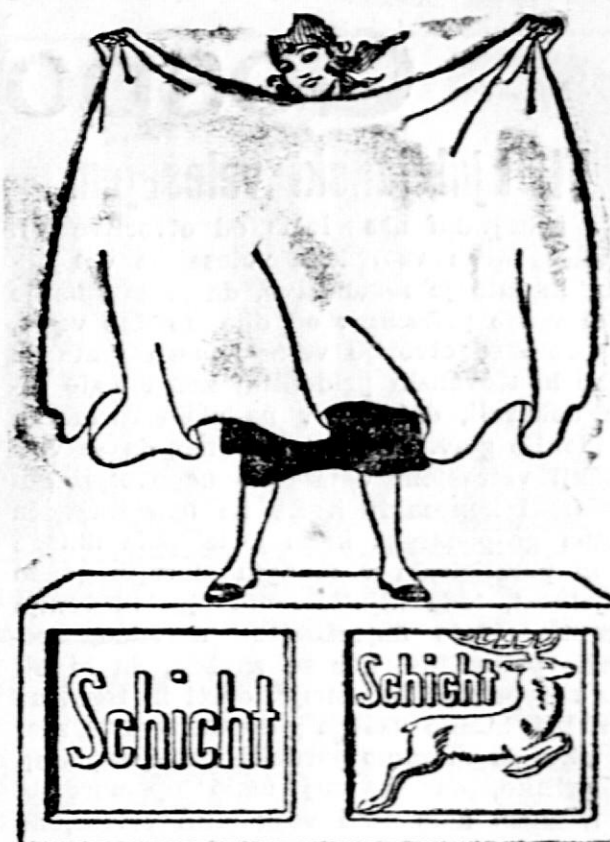
Francoska sportna kritika prinaša v splošnem laskava poročila o igri Jugoslovenov v Parizu. Francozi so bili sprva kar konsternirani, ker niso pričakovali tako visoko tehnično razvite igre našega tima. Zahvaliti se imajo zgolj svoji prodornosti, da so odnesli zmago. Francoski sportniki odkrito priznavajo premoč jugoslovanske tehnike nad francosko igro. Med drugim piše »Petit Parisien«, da so Jugosloveni večkrat pokazali lepo ekshibicijsko igro ali premalo uspešno. Vsi sportni listi povdarjajo izredno igro levega krila Gillerja, ki je bil junak dne tr pravdo odkrije za Francoze.

»Sporting« smatra, da je Giller, ki je bil v polni formi, igralec visoke kvalitete in najboljši na polju od obeh moštev. Kriliska vrsta Jugoslovenov je bila po poročilu francoskih listov odlična in mnogo boljše od francoske. Najbolje je ugajal Bonačić, istotako Marjanović, Premrl pa je odpovedal, dasi je bil prilično na isti višini kot njegov visaviz Domergue. V napadu je bil najnevarnejši Petković. Njegova precizna in fina igra je nadkriljevala igro njegovih soigralcev. Bonačić II. in Cindrič nista imela preveč sreče s svojimi streli, dasi sta igrala korektno ter lepo kombinirala. Benačić je bil slab, kar je povsem umljivo, ker je igral na desnem krilu. Ivković in Vrbanc še sta igrala sigurno, nista pa dosegla posebnost. Zlasti se je odražala atletska figura neumornega branilca Ivkovića, ki je nem sijaen starter. O Friedrichu veli »Sporting«, da ima sicer mnogo tehnike, da se dobro plasira, da pa je bil tega dne zelo nesiguren in nezanesljiv. V splošnem je igra Jugoslovenov ugajala, dasi se na splošekm terenu niso bogve kaj znašli. Proti koncu igre so izvedli več lepih napadov, ki se lahko smatrajo za primer precizne kombinatorne igre. V startu in v brzini so Jugosloveni hitrejši od Čehov.

»L'Intransigent« prinaša razgovor sportnega urednika Rossina s kapetanom jugoslovanskega tima Petkovićem. Petković je med drugim omenil, da Jugosloveni niso pokazali svoje prave igre, opaziti je pomanjkanje homogenosti in treninga. Benačić je igral na desnem krilu, dasi to ni njegovo mesto. Friedrich je bil slabši kot na tekmi v Colombesu. Petković je mnenja, da bi sama beogradska Jugoslavija z izjemo nekaterih igralcev bolje zastopala našo reprezentanco. Francoski tim je napravil dober vtis, vendar tudi ni bil homogen. Pokazal je nenekako, raztrgano igro. Domergue je razočaral, dobri pa so bili v igri Nikolas, Devaques in Ballé.

— **S. K. Mirja.** Gospodu Fran Jerali se dovoli daljši bolniški dopust in vodi do nadaljnjega tajniške posle g. Julij Deu, uradnik Kmetijske posojilnice. Isto velja za Upravo sportnih prostorov. — **Odbor.**

— **Lahkoatletika v Trstu.** V nedeljo so se vršila v Trstu izborna lahkoatletična tekmovanja, katerim so prisostvovali najboljši lahkoatletci iz Gorice, Trsta, Tržica in Zadra. Tekmovanja je vodil poudarjen predsednik Marcovig s poudarjenimi sodni-

Namakaj z „Žensko hvalo“! Izpiraj z „Jelenjim milom“!

Potem bo perilo, brez najmanjše poškodbe, brez truda, ob največji varčnosti, v najkrajšem času, res popolnoma čisto!

SCHICHT

skim zborom. Po vsej priliki so to bila izbirna tekmovanja za predstojajo medmestni turnir med Trstom in Ljubljano, ki bo v Ljubljani začetkom julija. Doseženi so bili sledeči rezultati: 100 m: Kodermac 12 sek., 400 m Bertuzzi 54.3 sek., 1500 m Bertuzzi 4:19.5, 5000 m Busan 16:43, pešhoja 5000 metrov Pahor 26:11.5, skok v vis Glusting 165 cm, skok v dalj Lehner 633 cm, troskok Sacchi 1285 cm, kopje Devescovi 43.70 m, disk Spacali 30.80 m, kroga 10.99 m.

— **Postava Jugoslavije proti Češkoslovski.** Savezni kapetan je proti Češkoslovski določil sledeče nogometno moštvo: Mihelič-Vrbanc, Ivković-Hitrec, Premrl, Marjanović-Marjanović, Petković, Načević, Cindrič, Giller.

— **Zanimiva nogometna tekma v Zagrebu.** V Zagrebu odigralo prihodnje dni medsebojno tekmo sodniki ter sportni poročevalci.

— **Včerajšnji zagrebški »Margenblatte«** prinaša dobro uspešno karikaturu Panči Bernikove, ki je kot znano postavila nov svetovni rekord v metu krogle.

Prosveta**Koncert zagrebških gojencev v Ljubljani**

Na povabilo Filharmonične družbe prirede v torek 22. in v sredo 23. junija najboljši gojenci zagrebške muzike akademije v Ljubljani dva komorna večera, in sicer danes v torek klavirski večer, kojega spored izvaja absolventka visoke šole profesorja Svetislava Stančiča, gđ Dora Gusič. Spored je sestavljen iz samih klasičnih komadov (Bach, Beethoven, Brahms in Chopin). V sredo zvečer pa se vrši komorni večer s samospeli in vijolinjskimi točkami. — Vstopnina v dvorano znaša 5 Din, to je znesek za kupljeno spored, ki se dobi v Matični knjigarni. Vse kroge, ki se zanimajo za napredek naših glasbeno-vzgojnih zavodov, vabimo, da posetijo poleg javnih produkcij Glasbene Matice tudi ta dva večera zagrebške muzičke akademije v Ljubljani.

Dora Gusič, učenka mojstra Svetislava Stančiča, je pretekli petek pod okriljem kr. Muzičke akademije zagrebške kot letošnja absolventka igrala v samostojnem koncertu zanimiv in zelo težaven program ter je dosegla, kakor je razvidno iz današnjih kritik v zagrebških listih, prav nenavaden uspeh. Isti program izvaja umetnica na nocošnjem koncertu v Ljubljani.

Jutri zvečer nastopita sopranistka g. Zinka Vilfan-Kunc in vijolinist g. Ljerk Spiler, oba gojenca visoke šole kr. muzičke akademije v Zagrebu.

Oba koncerta se vršita ob 8. zvečer v Filharmonični dvorani. Sporedi kot vstopnice a 5 Din se dobe v Matični knjigarni in pri večerni blagajni.

Samo še danes

ob 4. in pol 6. se predvaja voletilim

Ko je Austrija propadala**JUTRI:**

„Češko-jugoslovansko pobratinstvo v filmu“

ELITNI KINO MATICA
vodilni kino v Ljubljani Tel. 124.

Gospodarstvo

VI. Ljubljanski velesejem

Še nekaj dni nas loči od otvoritve VI. mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani in zato je razumljivo, da je zanimanje za to veliko prireditel od dne do dne večje. V soboto se otvorijo velesejemski vrata že šestih in slovenski pridobitni krogi bodo še stiči dokazali, da tudi v najtežjih razmerah ne klonijo glav. Priznati moramo, da se vrši letošnji velesejem v izredno nepovoljni gospodarski konjunkturi. Že tri leta trajajoča akutna gospodarska kriza je izžepala mnogo sil in paralizirala v mnogih slučajih našo podjetnost, toda kljub temu je Slovenija ohranila svojo najvažnejšo narodnogospodarsko prireditev, ker se zaveda, da bi bil brez nje položaj industrije, obrti in trgovine še slabši. Stanje našega gospodarstva je zdaj žal tako, da moramo porabiti vsako najmanjšo priliko, da si vsaj malo opomremo. To možnost nam nudi vsakoletni velesejem, čegar izgledi so letos nad vse pričakovane povoljni.

Uspeli velesejma je nedvomno v tesni zvezi s terminom. Prejšnja leta smo imeli velesejme letos, leto bo pa prvič poleti. Vsi pridobitni krogi vedo, da je poletje s poslovnega stališča mrtva sezona. Zato kopa čakajo, da pride jesen, ko trgovina zopet oživi. In tu jim je dobrodošel velesejem, ker bo poletno mrtvilo oživil. Razstavljalci sami posledice mrtve sezone ne bodo čutili. In to je moment, ki je odločil, da je velesejem letos tako dobro zaseden. Pa tudi za kuppe je poletni termin zelo ugoden. Čim prej blago naroči, tem prej ga bo imel. Dobavitelji bodo lahko poslali odjemalcem blago pravočasno tako, da bodo za jesensko sezono vsi trgovci že nekaj tednov poprej preskrbljeni s prvovrstnim blagom. Na velesejmu bo bogata izbira res solidnega blaga, ker je v interesu samih razstavljalcev, da razstavijo najboljša blaga. Velesejem je prav za prav v velikem slogu organiziran izložba, ki si jo ogledajo tisoči interesentov. In ker je vsaka izložba obenem izpostavljen kritiki občinstva, je razumljivo, da pride na velesejem samo prvovrstno solidno blago.

Letošnji velesejem obeta v primeri z dosedanjimi mnogo zanimivih novosti. Tako bo razstavljeno mnogo avtomobilov, poljedelskih strojev, cele miniaturne tovarne v pogonu itd. Obeta se nam tudi lepo vreme, tako da so dani vsi pogoji za popoln uspeh. Iz tega vidika naj presojajo letošnji velesejem razstavljalci in posetniki.

—g Trgovinska pogajanja z Grško so zopet zastala. Grška vlada je dala te dni iniciativo, da se nadaljujejo prekinjena pogajanja o trgovinski pogodbi med obema državama. Dne 14. t. m. so se sestali v Solunu naši in grški delegati, da uredijo vprašane naše solunske cone. Kmalu so bili podpisani protokoli o ureditvi poštno-brzojavnega in telefonskega prometa. Nato so se pričela pogajanja o carinskih vprašanjih, toda takoj so nastale ovire in pogajanja se niso mogla nadaljevati. Grška delegacija je zavzela v nekaterih vprašanjih zelo rigorozno stališče, tako da bodo pogajanja najbrže zopet prekinjena.

—g Začasna trgovinska pogodba z Anglijo. Med Jugoslavijo in Anglijo je že parafirana začasna trgovinska pogodba s stalnim tarifnim delom. Pogodba stopi v veljavo avtomatično in bo v kratkem objavljena v «Službenih Novinah». Pogajanja o definitivni pogodbi se bodo vršila v Londonu.

—g Novo industrijsko podjetje. V Požarevcu se je ustanovila «Požarevačka delniška družba za električno in industrijsko

podjetja Braničevo» z delniškim kapitalom 6 milijonov dinarjev. Ustanovni občni zbor se je vršil danes.

—g Uvoz krompirja v Švico. Ministrstvo inostranskih del je sporočilo zbornici za trgovino, obrt in industrijo, da švicarski zvezni svet svoj sklep z dne 20. januarja t. l. glede prepovedi uvoza krompirja ukine in da je od 1. junija uvoz krompirja v Švico zopet dovoljen.

Veseloigra:
Sv. Janez in kanarček
v glavni vlogi
Harold Lloyd
pride te dni v
«Elitni Kino Matica»

—g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. junija t. l. ponudbe za dobavo 9000 kg bukovega oglja; do 30. junija t. l. pa za dobavo napisnih tablic za kretnice. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 24. junija t. l. ponudbe za dobavo kuhinjskih potrebščin. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 30. junija t. l. ponudbe za dobavo 1 osi. Direkcija državnega rudnika v Maslovu sprejema do 30. junija t. l. ponudbe za dobavo 10.000 kg jamskih tračnic. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 24. junija t. l. pri Stalni vojni bolnici v Ljubljani glede dobave živil (bela moka, riž, fižol, jesprenček, makaroni, sladkor, kava la., olivno olje) dne 25. junija t. l. pa glede dobave telečjega mesa, zemlje in mleka za čas od 1. julija do 30. septembra t. l. — Dne 3. julija t. l. pri Kosovski divizijski oblasti v Pristini glede dobave 220.000 kg; pri Komandi mesta v Uroševcu glede dobave 40.000 kg in pri Voj. okrogu v Kos. Mitrovići glede dobave 576.000 kg premoga. — Dne 10. julija t. l. pri Upravi smodnišnice v Kamniku glede dobave raznega materiala (žveplo, katran, hlodi, etikete, envelope in pečatnice, papirnate vrečice); pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani glede dobave 20 pletenih kosar za odpravo inozemskim paketov; dne 13. julija t. l. pri isti direkciji glede dobave 8 omar za usmerjenje pisem. — Dne 15. julija t. l. pri komandi mesta v Slovenski Bistrici glede dobave 100.000 kg sena in 30.000 kg slame; dne 17. julija t. l. pa glede dobave 70.000 kg ovsu. — Dne 16. julija t. l. pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani glede dobave 30 m³ smrekovih desk. Dne 17. julija t. l. pri direkciji pomorskega sabiranja v Splitu glede dobave sider, verig in spon za verige. Dne 19. julija t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 420.000 kg ovsu; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 400 ton kovaškega koksa ter glede dobave različnega pisarniškega materiala (papir, svinčniki, kuverte, vrv, peresa itd.). — Dne 20. julija t. l. pri Komandi celjskega vojnega okroga v Celju glede dobave 50.000 kg sena in 20.000 kg slame, dne 21. julija t. l. pri komandi Mariborskega vojnega okroga v Mariboru glede dobave 200.000 kg sena in 50.000 kg slame, dne 22. julija t. l. pa pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 250.000 kg sena in 80.000 kg slame. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

To in ono

Pravi gentleman

Znamenita pevka Frida Hampel se mudi zdaj v Parizu, kjer je vložila tožbo na ločitev zakona. Poročena je z ameriškim bankirjem W. Kahmom. Pevka se hoče baje poročiti z ameriškim multimilijonarjem 75letnim Augustom Hekscherjem. To vest pa pevka in njen ločeni mož odločno zanikujeta. Bankir Kahm je priočil v ameriških listih izjavo, v kateri pravi:

»S težkim srcem moram potrditi vest, da je odpotovala moja soproga v Pariz, kjer se hoče sodnim potom ločiti. Gre za razliko v najinih značajih. Nobena tretja oseba ni stopila med naju. Kljub nameravani ločitvi ostanemva dobra prijatelja. O poroki ge. Hampel z Augustom Hekscherjem ne vem ničesar. Pa tudi če bi se moja bivša žena drugič poročila, jo ohranim vse življenje v spominu kot krasno, ljubeznivo, talentirano in simpatično žensko. Žal je nisem mogel osrečiti. Odkrito priznavam in obžalujem, da ni bila srečna z menoj. Ženska, ki je osrečila s svojo umetnostjo toliko ljudi ne sme biti nesrečna.»

Eksplozija ročnih granat

V soboto popoldne so imeli češki vojaki v Popradi pod vodstvom poročnika Springerja vaje z ročnimi granatami. Pri tem so ravnali tako neprevidno, da je granata eksplodirala ter ranila dva častnika in pet vojakov. Poklicali so takoj zdravnika, ki je nudil ranjenecem prvo pomoč in odredil, naj jih prepeljejo v bolnico. Prvotno so jih hoteli prepeljati po železnici v Košice, toda rane so bile tako težke, da so morali ponosrečenci ostati v najbližji bolnici. Poročnik Springer je drugi dan podlegel ranam. Vojak Jan Prodan je umrl še isti dan zvečer. Ostale ranjence so prepeljali v nedeljo v vojaško bolnico v Košicah. Trije so lahko ranjeni, dočim je življenje četrtega v nevarnosti.

Kakšen bo svet l. 1950

Neki francoski novinar je naprosil znamenitega učenjaka E. Fournier d'Albeja, naj napiše članek o tem, kakšen bo svet l. 1950. Učenjak se je tej želji rade volje odzval in napisal o napredku človeštva članek, v katerem pravi med drugim:

»Nekaj let je zadostovalo, da pridejo v promet avtomobili, aeroplani in moderni parniki. Kakšne nove čudeže bo delala mlada generacija? Prometna sredstva se bodo neverjetno izpopolnila in vsi dosedajni rekordi v hitrosti bodo prekoračeni. Tehnika ne bo mirovala prej, predno ne bo moglo letati po zraku brez najmanjše nevarnosti. S tem napredkom se zemeljska obla zopet zmanjša, kakor se je zmanjšala z uvedbo avtomobilov, brzdovlakov, modernih parnikov itd. L. 1950 bo na svetu v prvi vrsti več svetlobe kot jo imamo zdaj. Le pomislimo, kako je človeštvo napredovalo od l. 1900. Takrat so gorele po hišah in gledališčih še petrolejske svetilke. Nato smo dobili plin in končno električno razsvetljavo. Na polju elektrike stojimo pred velikimi odkritji in izumi. Prepričan sem, da ni daleč čas, ko bo človeški genij produciral umetno dnevno svetlobo tako da se spremeni pri delu noč v dan. Radio se je razširil po vsem svetu. S to važno pridobitvijo pa še danes ni

končan razmah moderne znanosti. Poleg poslušanja na daljavo se bližamo že sistemu gledanja na daljavo. Rešitev tega problema pomeni združitev dveh važnih panog znanosti, optične in električne. Med najvažnejše znanstvene uspehe bodočnosti spada odprava specializacije v medicini. Zdravniška veda postane sčasoma vsem ljudem dostopna tako, da zdravniški poklic ne bo več imel prvotnega pomena. Zdravniki bodo samo pomagali ljudem pri rojstvu in smrti. Pač pa se bo zelo razvila kirurgija. Še tako popolna higijena nas ne more obvarovati nezgod in zato kirurgije ni mogoče demokratizirati. Tudi biologiji se obetajo novi senzacionalni uspehi. Morda ni več daleč čas, ko bodo s pomočjo analize krvi pojasnjeni vsi zagonetni pojavi, pri katerih gre za dedno obremenjenost. Socijalni pomen te teorije se v praksi sploh ne da oceniti. L. 1950 morda še ne bomo živeli v utopiji, pač pa se ji bomo bližali.

V 24 urah okrog sveta

C. A. Townsend priobčuje v »Scientific Montey« zanimivi članek o možnosti poleta okrog sveta v 24 urah, torej v enem dnevu. V ta namen bi si moral letalec izkati najdaljši dan, ki je kakor znano 23. junija. V visokih zemeljskih širinah bi bilo to mogoče. Polet preko Aljaske-Sibirije-Norveške in Hudoznovega zaliva v 24 urah ni izključen. Na ekvatorju je pa tak vratolomni polet izključen. Na širidesetem meridianu bi moral aeroplan leteti 360 metrov v sekundi, če bi hotel obleteti zemljo v 17 urah. Človeški konstrukciji se še ni posrečilo izdelati tako močan motor, pač pa ga je izdelala narava. Narava je ustvarila muho, ki prekaša v hitrosti najhitrejšo ptico. Ta muha spada k družini Cepheemyja. Pojavlja se v Ameriki in Evropi. Leta tako hitro, da je v zraku nobena ptica ne more dohiteti. Njena ličinka živi v nozdrvih nekaterih prežvekovalcev, ko se izleže, ne potrebuje nobene hrane, ker je primese že na svet toliko, da lahko nekaj tednov živi. Po parjenju odlete samci visoko v zrak, dočim se spuste samice na tla, da položijo jajčeca v nozdrvi gostoljubnih živali.

V naravi je torej »motor«, ki ga je vredno študirati. Te muhe lete nad 360 metrov v sekundi. Razvoj letalstva je prinesel že mnogo senzacionalnih uspehov, toda v primeri s pticami in žuželkami je človek še vedno priklenjen na zemljo. Človeštvo se ponaša z atletični in znamenitimi športniki. A kdo more skočiti 50 krat višje kot je sam visok? Bolha doseže ta rekord z lahkoto.

Novi Tarzan

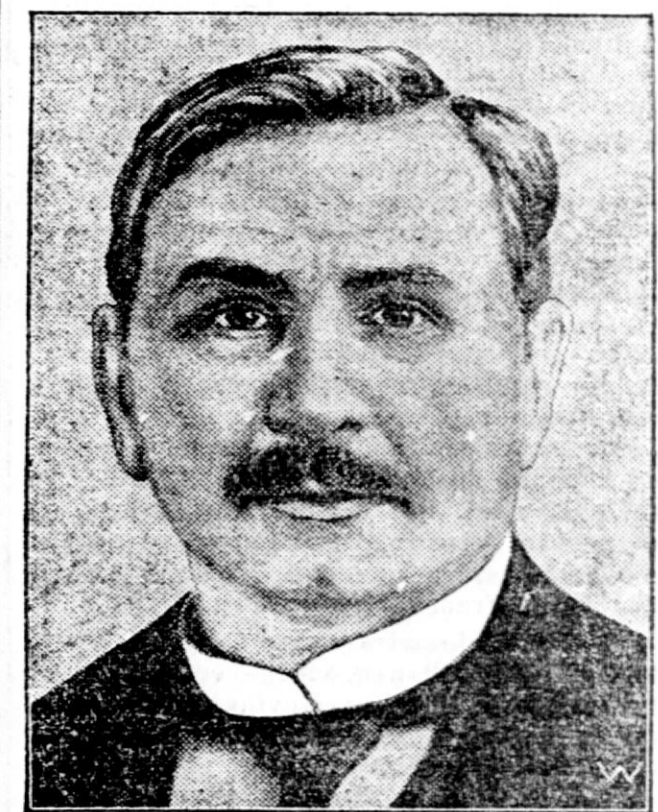
Čudoviti doživljaji španske ekspedicije.

Londonski listi poročajo o čudovitih doživljajih španske ekspedicije, ki se je napotila pred enim letom pod vodstvom generala Nuneza de Prado v Afriko. Ekspediciji sta se pridružila tudi dva španska letalca, dalje skupina inženjerjev, neki zoolog, botanik in dva pisatelja. Ekspedicija je imela na razpolago dva aeroplana. Njen namen je bil raziskati neznane pokrajine zapadne Afrike, pririditi lov na slone in proučiti življenje goril, ki jih je v teh pokrajinah vse polno.

Ekspedicija se je mudila delj časa na nekem otoku ob zapadni afriški obali, nakar se je napotila proti Bati, kjer je na-

meravala loviti slone. Lovci so našli na belega slona, ki je zelo redek. Lahko bi ga bili ubili, toda general je hotel ujeti živega, da ga podari madriškemu zoološkemu vrtu. V borbi s slonom so bili ubiti trije člani in en član ekspedicije. Končno so divjo žival ukrotili. Zanimivo je, da so približno ob istem času poslali belega slona tudi iz Indije v London. Bele slone časte nekatera indijska plemena kot bogove. Del ekspedicije je krenil potem proti velikemu slapu Benito. Španci so vedeli, da žive v bližini tega slapa velike gorile, ki se jih domaćini zelo boje. Tu je ekspedicija izvedela, da je velika gorila nekaj mesecev poprej ugrabila ženo nekakega črnca in jo držala v ujetništvu. Nihče si ni upal priskočiti nesrečnici na pomoč, ker bi v borbi z gorilo gotovo podlegel. Brez modernega orožja pomeni srečanje z gorilo neizogibno smrt. Španci so hoteli osvoboditi nesrečno žrtev. Pod vodstvom črnecov so se približali gorilam, ki so skakale po drevesih. Nekaj goril so ustrelili, tiste, ki je ugrabila zamorko, pa dolgo niso mogli najti. Končno so prišli ugrabljeni ženi na sled. Ležala je v travi. Bila je tako izmučena in osrtačana, da so mislili, da imajo pred seboj okostnjak. Sirota je v objemu divje gorile zblaznela. Ekspedicija jo je komaj ukrotila. Ta čas so se približale Špancem neopaženo tri gorile in planile na nepovabljene goste. Kmalu so bile vse tri ubite in tako so zamorko srečno rešili.

Švedski min. predsednik Ekman

Vodja švedskih svobodomiselcev Ekman — nastopil so domisliji Sandlerjeve socialne demokratične vlade nov kabinet, v katerem so si razdelili portfelje svobodomiselci in liberalci.

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše.

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

specijalni predmeti brez konkurence

blago za gospode in dame, zajamčeno iz čiste volne čvrste kvalitete in najmodernejših vzorcev razpošilja po jako nizkih tovarniških cenah več nego 40 let kot strogo solidno svetovno znano tvorniško skladišče sukna

SIEGEL - IMHOF, BRNO,
Palackeho trida 12.

Vzorci gratis in franko. Isto tudi privatno.

Darujte za Sokolski Tabor!

Prometni zavod za premog d. d.

v Ljubljani prodaja

premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoskovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/1

Kresni večer na Rožniku!

V sredo 23. t. m. zvečer se bo žgal vrh Rožnika velik kres. Svira železniška godba. Vrt bo razsvetljen z električnimi žarnicami. — Za vse drugo bo vsestransko preskrbljeno. 1875

Odproda se

dobro vpeljan življenjski predmet radi povečanja na drugem, z vsi potrebnimi embalažo, reklamnim materialom, blagom in odstopom varst. znamske. — Potreben kapital ca. Din 75.000. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Sigurno eksistenco». 1874

Pozor!

Sprejemam slaščičarskega, eventualno tudi večkega pekarskega pomočnika, kateri bi bil zmogel vpeljati novo slaščičarno. — Dopisi pod «Posten-zanesljiv/1881» na upravo «Slov. Naroda».

Trg. pomočnik

vojašine prost, dober prodajalec, izurjen v mešani stroki — išče mesta, najraje na deželi. Naslopi lahko takoj. — Ponudbe pod «Pridnost 1888» na upravo «Slov. Naroda».

Kontoristinja

veščica slovenske steno-grafije in strojepisja, zmožna slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika — išče službo v pisarni. — Ponudbe pod «Kontoristinja/1887» na upravo «Slov. Naroda».

Moško kolo

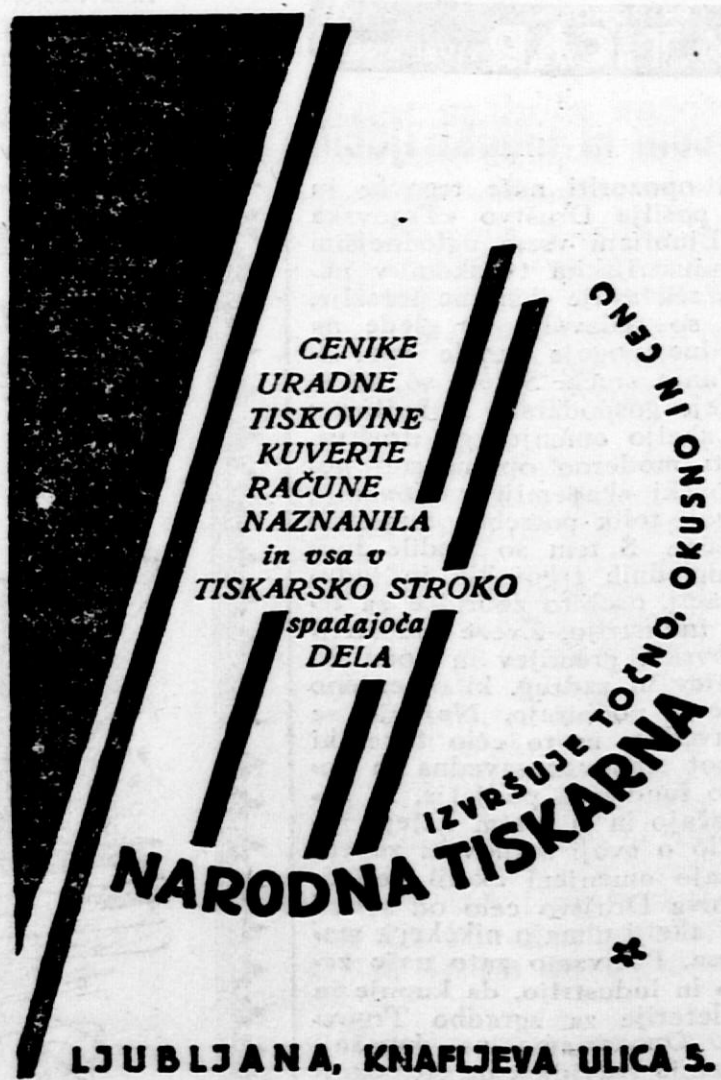
dobro ohranjeno — se za Din 1500 takoj prodaja. Ponudbe pod «Kolo 1886» na upravo «Slov. Naroda».

Prodajam posestvo

z vsemi gospodarskimi poslopi, oddaljeno pol ure od Kranja. — Ponudbe pod «Posestvo 1885» na upravo «Slov. Naroda».

Stanovanje

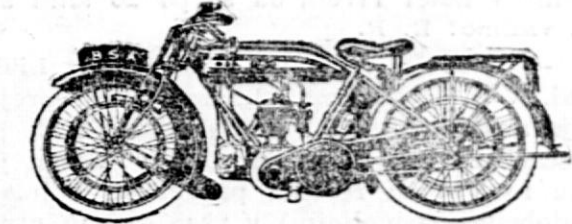
1-2 sob s pritliklinami išče miren zakonski par brez otrok. Plača dobro. — Ponudbe pod «Stanovanje/1884» na upravo «Slov. Naroda».

LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 5.

B. S. A. Motocikli

in prikolice n. novejši modeli 1926 i po znižanih cenah dospeli — Na ogled in pos-ušnjo pri Jugo Auto d. o. o. z. Ljubljani, Dunajski cesta 6 — Telefon 23. Ceniki na zahtevo brezplačno

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska c. 2

(dvorišče kavarno «Evropa»)

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmjerne. 78-1

L. Mikuš

Mestni trg št. 15.

Tvornica dežnikov

zaloga izprehajalnih palic

Pletilni stroji

nemškega izdelka patent «Ideal» z jamstvom za nogavice, jopice, svitarje in vsakovrstne pletenine nudijo vsakomur najboljšo in sigurno eksistenco. V zalogi s po-ukom, ki je jako lahak, in po potrebi tudi s stanovanjem edino lepri

F. Kos, Ljubljana, Zidovska u. 5

Generalni zastopnik.

15 letno jamstvo

najpopolnejši STOWER šivalni stroji s pogreznjivim transporterjem (grabelje); z enostavnim premikom je pripravljen za šivanje, vezenje ali šivanje

LUD. BARAGA

LJUBLJANA

Selenburgova ul. 6, I 219-L

Telefon št. 980.